

**Metropolia
Krakowska**

PODSUMOWANIE

*STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU DOKUMENTU PN. „STRATEGIA ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI
TERYTORIALNYCH METROPOLII KRAKOWSKIEJ NA LATA 2021-2027”.*

KRAKÓW, GRUDZIEŃ 2023 R.

WYKONAWCA:

DATAGIS.PL Technologie Geoinformacyjne

UL. KOPERNIKA 71
42-480 PORĘBA

AUTOR: MICHAŁ BRZEZINKA

SPIS TREŚCI

I. Wprowadzenie.	4
I.1. Podstawa prawna.	4
I.2. Przedmiot strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.	4
I.3. Zakres i stopień szczegółowości prognozy.	5
I.4. Metody sporządzenia prognozy.	7
I.5. Sposób oceny oddziaływania na środowisko.	7
I.6. Materiały wykorzystane przy sporządzaniu prognozy.	10
II. Wyniki strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.	11
II.1. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko.	11
II.2. Opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy ooś.	17
II.3. Zgłoszone uwagi i wnioski.	18
II.4. Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.	18
II.5. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.	19
II.6. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych.	19
III. Załączniki.	21
III.1. Załącznik 1: Opinie organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy ooś.....	22
III.2. Załącznik 2: Uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko.	25
III.3. Załącznik 3: Odniesienie do rekomendacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko.	27

I. WPROWADZENIE.

I.1. PODSTAWA PRAWNA.

Podstawę prawną do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko stanowi *ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*¹ (Dz. U. z 2022, poz. 1029 ze zm.). Zgodnie z art. 55 ust. 3 wyżej wymienionej ustawy, do przyjętego dokumentu załącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko,
- opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58,
- zgłoszone uwagi i wnioski,
- wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone,
- propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

I.2. PRZEDMIOT STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.

Przedmiotem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest projekt dokumentu pn. **„Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Metropolii Krakowskiej na lata 2021-2027”**.

Projekt Strategii ZIT MK stanowi politykę publiczną, która zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 poz. 247 z późn. zm.) oraz zgodnie z art. 6a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. 2006 nr 227 poz. 1658), wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Obszarem objętym Strategią ZIT MK jest Metropolia Krakowska². Tworzy ją 15 gmin – Kraków i otaczających go 14 gmin: Biskupice, Czernichów, Igołomia – Wawrzeńczyce, Kocmyrzów – Luborzyca, Liszki, Michałowice, Mogilany, Niepołomice, Skawina, Świątniki Górne, Wieliczka, Wielka Wieś, Zabierzów i Zielonki.

---

¹ W skrócie „ustawa ooś”.

² W skrócie „MK”.

I.3. ZAKRES I STOPIEŃ SZCZEGÓŁOWOŚCI PROGNOZY.

ZAKRES PROGNOZY.

WYMOGI USTAWY OOŚ.

Zakres i stopień szczegółowości prognozy muszą być zgodne z wymogami art. 51 i 52 *Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2022, poz. 1029 ze zm.).

Zgodnie z wymogami ww. ustawy prognoza oddziaływania na środowisko:

1) **zawiera:**

- a) informacje o zawartości, głównych celach dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,

2) **określa, analizuje i ocenia:**

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie *Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
  - różnorodność biologiczną,
  - ludzi,
  - zwierzęta,
  - rośliny,
  - wodę,
  - powietrze,
  - powierzchnię ziemi,
  - krajobraz,
  - klimat,

- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne,

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

3) **przedstawia:**

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

 WSKAZANIA ORGANÓW.

Zgodnie z art. 53 ustawy o oś zakres i stopień szczegółowości prognozy **zostały uzgodnione** z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Krakowie oraz Małopolskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym. Wskazania przedmiotowych organów zostały zawarte w **załączniku nr 1**.

STOPIEŃ SZCZEGÓŁOWOŚCI PROGNOZY.

Biorąc pod uwagę stopień szczegółowości prowadzonej oceny można wyróżnić dwa podejścia:

- I. **Podejście, w którym ocenie poddaje się bezpośrednio oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć na środowisko (podejście wzorowane na inwestycyjnej procedurze oś).**

Przedmiotowe podejście umożliwia określenie oddziaływań na środowisko w sposób dość precyzyjny. Sprawdza się jednak tylko w przypadku dokumentów wytyczających ramy realizacji inwestycji, które na etapie oceny mają określoną lokalizację, przybliżony kształt i zasięg. Podejścia tego nie należy stosować do oceny dokumentów o dużym stopniu ogólności, które nie definiują projektów pod względem miejsca, czasu i technologii ich realizacji.

- II. **Podejście, w którym najważniejszą jest ocena celów analizowanego dokumentu, skutków ich realizacji i ocena, czy kwestie środowiskowe zostały w nim należycie ujęte.**

Przedmiotowe podejście kładzie większy nacisk na proces, będący efektem wdrożenia ocenianego dokumentu, niż na bezpośrednie oddziaływania poszczególnych inwestycji na środowisko. Sprawdza się w ocenie dokumentów, które wyznaczają ramy i kierunki rozwoju różnych procesów, nie definiują zaś konkretnych przedsięwzięć lokalizacyjnie, czasowo czy też technologicznie.

Biorąc pod uwagę specyfikę i stopień ogólności dokumentu, w tej strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko zastosowane zostało podejście, w którym **ocenie poddaje się cele szczegółowe i przedsięwzięcia**. Strategia ZIT MK opisuje bowiem poszczególne ustalenia w sposób ogólny, poruszając szerokie spektrum zagadnień i obszarów. Determinuje to poziom szczegółowości sporządzonej prognozy oddziaływania na środowisko.

I.4. METODY SPORZĄDZENIA PROGNOZY.

Sporządzenie przedmiotowej prognozy przebiegało **wieloetapowo** i obejmowało zastosowanie **kilku wzajemnie uzupełniających** się metod. Trzeba mieć przy tym na uwadze, że metody sporządzania strategicznych prognoz oddziaływania na środowisko w Polsce nie są szczegółowo określone w przepisach prawnych, w tym w ustawie ooś.

Zastosowane metody sporządzenia prognozy:

- **Metoda macierzy** – zastosowana została do oceny wpływu realizacji celów dokumentu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego (ożywionego oraz nieożywionego) i środowiska człowieka w ujęciu tematycznym. Za jej pomocą oceniona została także spójność celów dokumentu z celami ochrony środowiska zawartymi w dokumentach międzynarodowych i krajowych. Metoda ta polega na stworzeniu tabeli (macierzy), w której cele i kierunki dokumentu zestawione są z ocenianymi komponentami (w tym przypadku komponentami środowiska oraz dokumentami strategicznymi i programowymi), w celu dokonania odpowiednio oceny wpływu lub oceny zgodności.
- **Metody analiz przestrzennych** – zastosowane zostały w celu pozyskania, przetworzenia i modelowania danych przestrzennych dla uzyskania z nich użytecznych informacji, bardzo istotnych dla przygotowania prognozy. Do wykonania analiz przestrzennych wykorzystane zostały systemy informacji geograficznej (GIS).
- **Metody prezentacji kartograficznej** – zastosowane zostały przede wszystkim do charakterystyki stanu środowiska w ujęciu przestrzennym. Powstałe dzięki ich zastosowaniu mapy będą bardzo pomocne na etapie oceny przewidywanego znaczącego oddziaływania na środowisko realizacji celów i głównych kierunków działań dokumentu. Z całego szeregu dostępnych metod prezentacji kartograficznej wykorzystane zostaną m.in. kartogram i metoda zasięgów. Ich zastosowanie będzie możliwe dzięki wykorzystaniu danych przestrzennych i systemów informacji geograficznej (GIS).
- **Metoda opisowa** – zastosowana została do sprecyzowania wyników identyfikacji i oceny oddziaływania przeprowadzonej innymi metodami. Za jej pomocą m.in. scharakteryzowany został sam dokument, stan środowiska w obszarze objętym prognozą, rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko oraz monitoring skutków realizacji dokumentu.

Duże znaczenie w przygotowaniu przedmiotowego dokumentu miało zastosowanie danych przestrzennych i systemów informacji geograficznej (GIS). Dzięki temu możliwa będzie analiza oddziaływań na środowisko w ujęciu przestrzennym.

I.5. SPOSÓB OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.

OCENA ODDZIAŁYWANIA NA KOMPONENTY ŚRODOWISKA.

W prognozie przeanalizowany został **możliwy wpływ** celów szczegółowych i przedsięwzięć ujętych w Strategii ZIT MK **na poszczególne komponenty środowiska**. Przedstawiona została identyfikacja potencjalnych skutków realizacji zapisów dokumentu na środowisko, jak również informacja czy realizacja proponowanych rozwiązań sprzyjać będzie ochronie środowiska i zrównoważonemu rozwojowi. W analizie oddziaływania wykorzystane zostały informacje i wnioski wynikające z rozdziałów dotyczących charakterystyki stanu środowiska i problemów środowiskowych.

Kierując się zapisami ustawy ooś, oddziaływanie na środowisko podzielone zostało na bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, odwracalne i nieodwracalne oraz pozytywne i negatywne.

Ze względu na **intensywność** oddziaływania dzielimy na:

- **DUŻE** — oddziaływania te będą prowadzić do trwałych zmian w strukturze i funkcjonowaniu zasobów/przedmiotów oddziaływania.
- **ŚREDNIE** — oddziaływania te będą wpływać w sposób zauważalny na strukturę lub funkcjonowanie zasobów/przedmiotów oddziaływania, ale nie będą prowadzić do trwałych ich zmian.
- **MAŁE** — oddziaływania te można przewidzieć, często jednak będą one na progu wykrywalności i nie będą prowadzić do żadnych trwałych zmian w strukturze ani funkcjonowaniu zasobów/przedmiotów oddziaływania.

Ze względu na **charakter** oddziaływania dzielimy na:

- **NEGATYWNE** — oddziaływania te spowodują niekorzystną zmianę w stosunku do sytuacji wyjściowej lub wprowadzą nowy niepożądany czynnik.
- **POZYTYWNE** — oddziaływania te spowodują poprawę w stosunku do sytuacji wyjściowej lub wprowadzają nowy pożądany czynnik.

Ze względu na **typ** oddziaływania dzielimy na:

- **BEZPOŚREDNIE** — oddziaływania te wynikają z bezpośredniej interakcji między planowanym działaniem a zasobem i/lub przedmiotem oddziaływania.
- **POŚREDNIE** — oddziaływania te wynikają z pośredniej interakcji między planowanym działaniem a zasobem i/lub przedmiotem oddziaływania.
- **WTÓRNE** — oddziaływania te są skutkiem późniejszych interakcji z zasobem i/lub przedmiotem oddziaływań bezpośrednich lub pośrednich.
- **SKUMULOWANE** — oddziaływania te występują w połączeniu z innymi oddziaływaniami, dotyczącymi tych samych zasobów i/lub przedmiotów oddziaływania.

Ze względu na **czas trwania** oddziaływania dzielimy na:

- **CHWILOWE** — oddziaływania te trwają bardzo krótki czas i mają miejsce w czasie wystąpienia zdarzenia i bardzo krótko po nim (np. katastrofa budowlana, wybuch).
- **KRÓTKOTERMINOWE** — oddziaływania te trwają jedynie przez krótki czas (do około roku) i ustają po zakończeniu danego działania bądź na skutek wykorzystania środków łagodzących lub prac rekultywacyjnych lub też naturalnego powrotu do stanu wyjściowego.
- **ŚREDNIOTERMINOWE** — oddziaływania te trwają ani krótko ani długo (powyżej roku do około 10 lat, najczęściej kilka lat) i ustają po zakończeniu danego działania bądź na skutek wykorzystania środków łagodzących lub prac rekultywacyjnych lub też naturalnego powrotu do stanu wyjściowego.
- **DŁUGOTERMINOWE** — oddziaływania te utrzymują się przez długi czas (powyżej 10 lat, najczęściej kilkanaście-kilkadziesiąt lat) i ustają po zakończeniu danego działania bądź na skutek wykorzystania środków łagodzących lub prac rekultywacyjnych lub też naturalnego powrotu do stanu wyjściowego.
- **STAŁE** — oddziaływania te powodują trwałe zmiany w zasobach/przedmiotach, na które oddziałują bądź utrzymują się przez dłuższy czas, również po zakończeniu danego działania.

Ze względu na **stopień odwracalności** oddziaływania dzielimy na:

- **ODWRACALNE** — oddziaływania te przestają być odczuwalne natychmiast lub po niewielkim czasie po zakończeniu danego działania.
- **NIEODWRACALNE** — oddziaływania te są odczuwalne po zakończeniu danego działania i utrzymują się przez dłuższy czas po nim.

OBJAŚNIENIA SKRÓTÓW ZASTOSOWANYCH W OCENIE

INTENSYWNOŚĆ I CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA

+++	DUŻE POZYTYWNE
++	ŚREDNIE POZYTYWNE
+	MAŁE POZYTYWNE
0	BRAK ODDZIAŁYWANIA LUB ODDZIAŁYWANIE ZNIKOME
-	MAŁE NEGATYWNE
--	ŚREDNIE NEGATYWNE
---	DUŻE NEGATYWNE
+/-	ZARÓWNO POZYTYWNE JAK I NEGATYWNE

TYP ODDZIAŁYWANIA

BEZ	BEZPOŚREDNIE
POŚ	POŚREDNIE
WT	WTÓRNE
SK	SKUMULOWANE

CZAS ODDZIAŁYWANIA

CHW	CHWILOWE
KR	KRÓTKOTERMINOWE
ŚR	ŚREDNIOTERMINOWE
DŁ	DŁUGOTERMINOWE
ST	STAŁE

STOPIEŃ ODWRACALNOŚCI

ODW	ODWRACALNE
NIEODW	NIEODWRACALNE

KOMPONENTY ŚRODOWISKA PODDANE OCENIE

- różnorodność biologiczna,
- ludzie,
- zwierzęta,
- rośliny,
- woda,
- powietrze,
- powierzchnia ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne³,
- zabytki,
- dobra materialne.

OCENA ODDZIAŁYWANIA NA INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ SIECI OBSZARÓW NATURA 2000.

W prognozie przeanalizowane zostało możliwe oddziaływanie celów szczegółowych i przedsięwzięć na integralność i spójność sieci obszarów Natura 2000. Ze względu na zapisy ustawy o oś oddziaływaniu temu poświęcono osobny rozdział. Ocena oddziaływania na integralność i spójność sieci obszarów Natura 2000 oparta została na założeniu, że (zgodnie z ustawą o oś) pod pojęciem **znaczącego**

---

³Pod tym pojęciem w ramach oś rozumiemy wszystkie użyteczne, nieodnawialne elementy środowiska, które człowiek może pozyskiwać.

negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000 rozumie się oddziaływanie na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności działania mogące:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

OCENA ODDZIAŁYWANIA NA FUNKCJONOWANIE KORYTARZY EKOLOGICZNYCH ORAZ TERENÓW O PODWYŻSZONYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH.

W prognozie przeanalizowane zostało możliwe oddziaływanie celów szczegółowych i przedsięwzięć na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych oraz terenów o podwyższonych walorach przyrodniczych.

OCENA ODDZIAŁYWANIA SKUMULOWANEGO.

Osobnego wyjaśnienia wymaga oddziaływanie skumulowane, które występuje z połączenia kilku oddziaływań dotyczących tych samych zasobów i/lub przedmiotów oddziaływania. Środowisko stanowi system, którego komponenty pozostają w nierozzerwalnej od siebie zależności i wzajemnie się warunkują, a zmiana jednego komponentu powoduje zmianę pozostałych. W związku z tym oddziaływanie na środowisko, należy rozpatrywać nie tylko w kontekście poszczególnych jego komponentów, ale także w kontekście środowiska jako całości, biorąc pod uwagę sumę oddziaływujących na nie jednocześnie czynników.

W prognozie potencjalne występowanie oddziaływania skumulowanego przeanalizowane zostało dla tych celów szczegółowych i kierunków działań, **których oddziaływanie** w ocenie oddziaływania na komponenty środowiska **ocenione została jako negatywne**. W związku z tym dotyczy możliwej kumulacji oddziaływań negatywnych.

I.6. MATERIAŁY WYKORZYSTANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.

Do opracowania prognozy wykorzystane zostały następujące źródła danych:

- **Akty prawne**– dotyczące środowiska, w tym procedury przeprowadzania postępowania ws. strategicznych ocen oddziaływania na środowisko, opublikowane w Internetowym Systemie Aktów Prawnych (<http://prawo.sejm.gov.pl>).
- **Dokumenty strategiczne i programowe**– istotne z punktu widzenia dokumentu, opublikowane na stronach internetowych instytucji międzynarodowych, administracji rządowej i samorządowej.
- **Opracowania, publikacje i ekspertyzy branżowe**– dotyczące środowiska przyrodniczego, ochrony i monitoringu środowiska oraz analiz przestrzennych.
- **Dane przestrzenne GIS**– udostępnione w formie wektorowej i rastrowej oraz w formie serwisów WMS (Web Map Service) i WFS (Web Feature Service).
- **Dane pomiarowe i statystyczne dotyczące środowiska**– udostępnione m.in. przez Główny Urząd Statystyczny (w tym w ramach Banku Danych Lokalnych GUS).
- **Portale tematyczne i geoportale mapowe**– zawierające informacje o środowisku.

II. WYNIKI STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.

II.1. USTALENIA ZAWARTE W PROGNOZIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.

W wyniku analizy projektowanego dokumentu, nie zidentyfikowano znaczących negatywnych oddziaływań na analizowane komponenty środowiska. W przypadku konkretnych przedsięwzięć i wchodzących w ich zakres projektów, potencjalnie może wystąpić ryzyko negatywnych oddziaływań. Będzie ono zależało od lokalizacji, skali i charakteru poszczególnych projektów i dotyczyło głównie etapu realizacji inwestycji. To potencjalnie negatywne oddziaływania można skutecznie zminimalizować, przede wszystkim poprzez odpowiednią lokalizację inwestycji. Zasadnicze znaczenie ma uwzględnienie przebiegu granic obszarów chronionych i korytarzy ekologicznych oraz rozmieszczenia cennych siedlisk i stanowisk gatunków. Na etapie wyboru miejsca realizacji projektu, należy przeprowadzić identyfikację występowania siedlisk i gatunków oraz drożności korytarzy migracyjnych. Należy też uwzględniać zapisy dokumentów planistycznych, m.in. planów zadań ochronnych w przypadku obszarów Natura 2000 i wynikających z nich celów działań ochronnych.

Wśród zapisów Strategii ZIT MK zidentyfikowano kilka przedsięwzięć, których realizacja wiąże się z ryzykiem potencjalnie negatywnego oddziaływania na niektóre komponenty środowiska. Należą do nich w szczególności przedsięwzięcia: *1. Podnoszenie poziomu retencji na terenie Metropolii Krakowskiej, 3. Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej na terenie Metropolii Krakowskiej, 7. Budowa infrastruktury rowerowej i pieszo-rowerowej na terenie Metropolii Krakowskiej i 9. Poprawa jakości i dostępności infrastruktury oraz oferty czasu wolnego, ochrona i rozwój zasobów dziedzictwa kulturowego oraz wzmacnianie potencjału gospodarczego Metropolii Krakowskiej.*

W przypadku realizacji przedsięwzięcia *1. Podnoszenie poziomu retencji na terenie Metropolii Krakowskiej*, to ryzyko związane jest przede wszystkim z budową zbiorników retencyjnych. Stanowi potencjalne zagrożenie m.in. dla różnorodności biologicznej w obrębie koryt rzecznych, spowodowane zmianą parametrów zarówno samego koryta, jak i płynącej w nim wody. To także zagrożenie eliminacji cennych ekosystemów w miejscu lokalizacji budowli hydrotechnicznych. Zbiorniki retencyjne mają negatywny wpływ na możliwości migracji ryb, ponadto zmianie ulegają parametry fizyczne przepływu i właściwości fizykochemiczne wody. Zmniejszenie szybkości przepływu wody powoduje wycofywanie się gatunków ryb prądolubnych i typowo rzecznych. Zapory wodne nawet jeśli posiadają przepławki, to stanowią barierę dla wielu gatunków ryb. Budowa nowych zbiorników powinna być jedynie działaniem uzupełniającym i ostatecznym. Zasadnym jest przyznanie pierwszeństwa zamierzeniom związanym z odbudową naturalnej retencji zlewni i planowaniu przestrzennym. Działania ochronne nie mogą ograniczać się tylko do budowy obiektów hydrotechnicznych, których zasadność za każdym razem powinna zostać szczegółowo przeanalizowana.

Realizacja przedsięwzięcia *3. Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej na terenie Metropolii Krakowskiej* wymaga przeprowadzenia inwentaryzacji budynków przed podjęciem prac pod kątem występowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy. Ponadto termin i sposób wykonania prac termomodernizacyjnych należy dostosować do okresów lęgowych, rozrodczych i hibernacji.

Przedsięwzięcie *7. Budowa infrastruktury rowerowej i pieszo-rowerowej na terenie Metropolii Krakowskiej*, nie może naruszać ciągłości korytarzy ekologicznych *Jura Krakowsko-Częstochowska* i *Puszcza Niepołomska* oraz nie powinno być lokalizowane w obszarach objętych ochroną przyrody, z wyjątkiem parków krajobrazowych (*Bielańsko-Tyniecki Park Krajobrazowy, Rudniański Park Krajobrazowy, Tenczyński Park Krajobrazowy, Dolinki Krakowskie i Dłubniański Park Krajobrazowy*). Należy przy tym dostosować rozwiązania projektowe do ukształtowania terenu i krajobrazu, unikać lokalizacji inwestycji zarówno na obszarach, jak i w sąsiedztwie obszarów o najlepszych glebach

oraz prowadzić racjonalną gospodarkę odpadami w czasie realizacji oraz eksploatacji inwestycji. Trzeba też mieć na uwadze cele ochrony, zakazy i nakazy określone dokumentach dotyczących przedmiotowych parków.

W przypadku przedsięwzięcia 9. *Poprawa jakości i dostępności infrastruktury oraz oferty czasu wolnego, ochrona i rozwój zasobów dziedzictwa kulturowego oraz wzmacnianie potencjału gospodarczego Metropolii Krakowskiej*, należy mieć na uwadze aby nie naruszało ciągłości korytarzy ekologicznych.

Z zapisów samego dokumentu Strategii ZIT MK, wynika że ww. ustalenia nie będą realizowane na obszarach Natura 2000, ani nie będą stanowiły negatywnego oddziaływania na przedmiot ochrony Natura 2000 lub na jego integralność i powiązania z innymi obszarami Natura 2000. Wzmocnione zostało to odpowiednimi rekomendacjami w samej prognozie. Nie przewiduje się także aby miały wpłynąć na cele ochrony obszarów Natura 2000 i innych obszarów chronionych.

Wyniki analizy wskazują, że zidentyfikowano w Strategii ZIT MK szereg ustaleń, których realizacja może pozytywnie wpłynąć na środowisko Metropolii Krakowskiej.

Pozytywnie na środowisko wpłynąć może realizacja przedsięwzięć wchodzących w zakres celu szczegółowego **2.2 Efektywna gospodarka energetyczna i wysoka jakość powietrza**. W zakres tego celu wchodzi **modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej** na terenie Metropolii Krakowskiej. Zgodnie z założeniami dokumentu inwestycje w tym obszarze przyczynią się do optymalizacji gospodarowania energią, zwiększenia efektywności energetycznej, obniżenia kosztów eksploatacji budynków publicznych oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Podjęcie interwencji w tym obszarze jest zaś podyktowane potrzebą wywierania pozytywnego wpływu na rozwiązanie problemów związanych z zanieczyszczeniem powietrza, nadmiernym użyciem paliw kopalnych oraz nadmierną produkcją dwutlenku węgla do atmosfery. W zakres wymienionego wyżej celu wchodzi także **wspieranie energii odnawialnej** na terenie Metropolii Krakowskiej. W założeniu ma przyczynić się do dywersyfikacji struktury wytwarzania energii, zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego obszaru oraz zmniejszenia wpływu na środowisko. W ramach przedsięwzięcia wspierane mają być działania opierające się głównie na generowaniu energii w systemie rozproszonym (budowa małych źródeł energii elektrycznej i ciepłej na potrzeby lokalne). Dodatkowo, wspierane będą inwestycje w magazyny energii działające na potrzeby danego źródła OZE. Podjęcie działań w ww. celu jest tym bardziej istotne, że zanieczyszczenie powietrza jest jednym z głównych problemów występujących w analizowanym obszarze. W szczególności dotyczy to zjawiska tzw. niskiej emisji.

Z punktu widzenia środowiska bardzo duże znaczenie ma realizacja zamierzeń wchodzących w zakres celu szczegółowego **2.3 Racjonalna gospodarka odpadami i efektywne wykorzystanie surowców**. W tym celu wyszczególniono jedno przedsięwzięcie polegające na **budowie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych**. W zamierzeniu ma to spowodować zmniejszenie ilości składowanych odpadów oraz ograniczenie składowania wyłącznie do odpadów uprzednio przetworzonych. W gminnych punktach selektywnego zbierania odpadów komunalnych zbierane mają być odpady wielkogabarytowe, odpady niebezpieczne pochodzące ze strumienia odpadów komunalnych, odpady budowlane, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny itp. Wsparcie w ramach przedsięwzięcia kierowane będzie na budowę PSZOK uzupełniających system selektywnego zbierania odpadów zapewniający pozyskanie jak najwyższej jakości odpadów celem poddania ich recyklingowi.

Nie bez znaczenia dla środowiska jest także realizacja przedsięwzięć w zakresie celu szczegółowego **3.2 Wysoka dostępność infrastruktury zrównoważonej mobilności i integracja różnych form transportu**. W jego zakres wchodzi przedsięwzięcie polegające na **rozwoju i modernizacji infrastruktury transportu zbiorowego, zakup taboru oraz zapewnienie bezpiecznej komunikacji pieszej** na terenie Metropolii Krakowskiej. W ramach interwencji realizowane będą zamierzenia mające na celu rozwój nowoczesnego, zero- i niskoemisyjnego transportu miejskiego. W założeniu realizacja przedsięwzięcia ma przyczynić się do zachęcenia mieszkańców do rezygnacji z korzystania z samochodów osobowych na rzecz transportu zbiorowego bądź ruchu niezmotoryzowanego. W zakres celu wchodzi także **budowa infrastruktury rowerowej i pieszo-rowerowej na terenie Metropolii Krakowskiej**. Projekty w tym

obszarze mają stanowić alternatywę dla zdefiniowanych lub istniejących potrzeb transportowych/komunikacyjnych. Realizacja ma być zgodna z projektowaną lub istniejącą funkcjonalną siecią ścieżek rowerowych na terenie Metropolii Krakowskiej, stanowiącą alternatywę dla zdefiniowanych lub istniejących potrzeb transportowych/komunikacyjnych.

Duże znaczenie ma realizacja przedsięwzięć wchodzących w zakres celów szczegółowych **6.2 Atrakcyjna oferta kształcenia, dostosowana do oczekiwań rynku pracy** i **6.3 Dostępna i przyjazna przestrzeń sprzyjająca edukacji**. W zakres tego celu wchodzi przedsięwzięcia polegające na **podnoszeniu dostępności i jakości kształcenia przedszkolnego, ogólnego i zawodowego** na terenie Metropolii Krakowskiej. Działania realizowane w ramach celu w zamierzeniu mają przyczynić się do podniesienia jakości i dostępności edukacji przedszkolnej (poprzez m.in. realizację zajęć dodatkowych czy podniesienie kompetencji i kwalifikacji kadry, a także działania integrujące osoby z grup mniejszościowych, a także poprzez tworzenie miejsc przedszkolnych na terenach gdzie występują deficyty), do podnoszenia jakości kształcenia ogólnego (poprzez rozwój u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności przekrojowych, w tym sprzyjających innowacyjności/proinnowacyjnych, z uwzględnieniem specjalnych potrzeb, deficytów i uzdolnień uczniów oraz poprzez wsparcie kadry szkół) i do rozwoju kształcenia zawodowego w branżach kluczowych z punktu widzenia zapotrzebowania regionalnego rynku pracy.

Pozytywnie na środowisko ma szansę także wpłynąć realizacja działań wchodzących w skład celu szczegółowego **2.1 Sprawny system gospodarowania przestrzenią, uwzględniający dążenie do neutralności klimatycznej**. W zakres tego celu wchodzi realizacja dwóch przedsięwzięć. Pierwszym z nich jest **podnoszenie poziomu retencji** na terenie Metropolii Krakowskiej. Podejmowanie działań dostosowawczych w zakresie zarówno nadmiaru, jak i deficytu wody jest elementem gospodarki wodnej niezbędnym dla zapobiegania negatywnym skutkom zmian klimatu. Zasadnicze znaczenie ma to, że realizowane będzie poprzez zintegrowane podejście w postaci realizacji projektów w szeregu gmin Metropolii Krakowskiej, w tym wdrożenia programów mikroretencji skierowanych do mieszkańców, realizowanych z zachowaniem wspólnie wypracowanych standardów. To właśnie na mikroretencję powinien zostać położony główny nacisk, nie zaś na duże inwestycje infrastrukturalne, związane z budową obiektów retencyjnych. Ma to tym większe znaczenie, że rosnące ryzyko wystąpienia powodzi i okresów suszy stanowi zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju obszaru, dlatego podejmowanie działań adaptacyjnych w tym obszarze jest priorytetowe. Drugie z przedsięwzięć zawartych w przedmiotowym celu dotyczy **rozwoju i modernizacji infrastruktury wodno-kanalizacyjnej** na terenie Metropolii Krakowskiej. Interwencja realizowana w ramach tego obszaru ma na celu przyczynić się do wspierania zrównoważonej gospodarki wodnej i ochrony zasobów wody na obszarze MK. Zakładane ograniczenie procesu przedostawania się niebezpiecznych substancji zagrażających życiu i zdrowiu ludzi do wody i gleby, oraz dotrzymywanie bezpiecznych wskaźników emisyjnych w odniesieniu do pozostałych substancji zagrażających ekosystemom wodnym, ma szansę doprowadzić do poprawy w tym zakresie. Jak wskazano w analizowanym dokumencie odprowadzanie i efektywne oczyszczanie ścieków należy do podstawowych elementów zrównoważonej gospodarki wodnej, stąd spełnienie potrzeb inwestycyjnych w tym obszarze jest priorytetowe. Konieczne jest także podjęcia działań, które doprowadzą do wyrównania poziomu zaopatrzenia w wodę w tych obszarach Metropolii Krakowskiej, gdzie zidentyfikowano deficyty w tym zakresie.

Generalnie analiza zdecydowanej większości celów szczegółowych i przedsięwzięć zawartych w Strategii ZIT MK wskazuje, że sposób gospodarowania w nim ujęty jest zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju. Ponadto część projektowanego dokumentu bezpośrednio poświęcono rozwiązaniom mającym pozytywnie wpłynąć na środowisko i bezpieczeństwo ekologiczne. Bezpośrednio dedykowane tym zagadnieniom są m.in. cele szczegółowe **2.2 Efektywna gospodarka energetyczna i wysoka jakość powietrza** i **2.3 Racjonalna gospodarka odpadami i efektywne wykorzystanie surowców** oraz **3.2 Wysoka dostępność infrastruktury zrównoważonej mobilności i integracja różnych form transportu**.

Również analiza celów ochrony i zakazów dotyczących obszarów objętych formami ochrony przyrody, zestawionych w rozdziale IV.6. *FORMY OCHRONY PRZYRODY*, wskazuje że ustalenia Strategii ZIT MK nie wpłyną znacząco negatywnie na te cele i zakazy. Zachowanie ekosystemów i populacji rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk, zachowanie struktury przestrzennej terenu, ochrona wartości kulturowych i historycznych, prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej i leśnej oraz utrzymanie poziomu wód gruntowych i powierzchniowych zapewniającego dobry stan siedlisk wilgotnych i podmokłych, to tylko niektóre z tych celów, które są kompatybilne z zapisami analizowanego dokumentu.

W Prognozie potencjalne występowanie oddziaływania skumulowanego przeanalizowano dla tych przedsięwzięć, których oddziaływanie ocenione zostało jako negatywne, w rozdziale poświęconym przewidywanemu znaczącemu oddziaływaniu na środowisko. Skoncentrowano się przy tym na możliwej kumulacji oddziaływań negatywnych. W wyniku analizy nie zidentyfikowano przedsięwzięć, których oddziaływanie można by zdefiniować jako skumulowane. Nawet jeśli wystąpią negatywne oddziaływania to nie będą one dotyczyły tych samych zasobów lub przedmiotów oddziaływania, w tych samych miejscach.

Analiza oddziaływania poszczególnych celów i głównych kierunków działań na każdą z grup komponentów środowiska, zawarta w rozdziale poświęconym przewidywanemu oddziaływaniu na środowiska wskazuje, że **brak realizacji projektowanego dokumentu skutkował będzie dalszym pogarszaniem stanu środowiska na obszarze MK**. Wynika to z tego, że nie zostaną realizowane działania związane z zastosowaniem rozwiązań sprzyjających środowisku oraz hamujące nadmierną ingerencję człowieka w środowisko. Nawet jeżeli miejscowo wystąpią korzyści wynikające z odstąpienia od wdrożenia dokumentu (wynikające z silnego miejscowego negatywnego oddziaływania na jakiś komponent środowiska) to nie przewyższą one strat, jakie z punktu widzenia środowiska, mogą wystąpić w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

Przedmiotowa konsekwencja dotyczy w głównej mierze braku realizacji bardzo istotnych z punktu widzenia środowiska przedsięwzięć, takich jak:

- 2. *Rozwój i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie Metropolii Krakowskiej.*
- 3. *Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej na terenie Metropolii Krakowskiej.*
- 4. *Wspieranie energii odnawialnej na terenie Metropolii Krakowskiej.*
- 5. *Budowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie Metropolii Krakowskiej.*
- 6. *Rozwój i modernizacja infrastruktury transportu zbiorowego, zakup taboru oraz zapewnienie bezpiecznej komunikacji pieszej na terenie Metropolii Krakowskiej.*
- 7. *Budowa infrastruktury rowerowej i pieszo-rowerowej na terenie Metropolii Krakowskiej.*
- 10. *Podnoszenie dostępności i jakości kształcenia przedszkolnego na terenie Metropolii Krakowskiej.*
- 11. *Podnoszenie dostępności i jakości kształcenia ogólnego na terenie Metropolii Krakowskiej.*
- 12. *Podnoszenie dostępności i jakości kształcenia zawodowego na terenie Metropolii Krakowskiej.*
- 13. *Podnoszenie dostępności i jakości usług społecznych na terenie Metropolii Krakowskiej.*
- 14. *Podnoszenie dostępności i jakości usług zdrowotnych na terenie Metropolii Krakowskiej.*

Bardzo prawdopodobne, że przedmiotowe zamierzenia będą miały pozytywny wpływ na przeciwdziałanie degradacji i ochronę obszarów MK, w tym obszarów o cennych walorach przyrodniczych. Z punktu widzenia środowiska bardzo istotne i warte podkreślenia jest też to, że sposób zdefiniowania celów szczegółowych też wskazuje na ich prośrodowiskowy charakter. Dotyczy to w szczególności celów 2.1 *Sprawny system gospodarowania przestrzenią, uwzględniający dążenie do neutralności klimatycznej*, 2.2 *Efektywna gospodarka energetyczna i wysoka jakość powietrza* oraz 2.3 *Racjonalna gospodarka odpadami i efektywne wykorzystanie surowców*.

W wyniku analizy ustaleń Strategii ZIT MK zidentyfikowano zagrożenie i pola potencjalnych konfliktów ekologicznych. Konflikty ekologiczne wynikają z sytuacji potencjalnie konfliktowych. Każda taka sytuacja może, ale nie musi, doprowadzić do właściwego konfliktu. Ma to znaczenie z punktu widzenia

zapobiegania konfliktom ekologicznym, ponieważ zdiagnozowanie sytuacji potencjalnie konfliktowej i podjęcie stosownych działań może zapobiec wystąpieniu konfliktu.

Analiza ustaleń Strategii ZIT MK wskazała, że możliwy jest potencjalny konflikt ekologiczny pomiędzy przedsięwzięciem 1. *Podnoszenie poziomu retencji na terenie Metropolii Krakowskiej*, a obszarami cennymi przyrodniczo. Sytuacja konfliktowa może mieć miejsca w przypadku budowy nowych zbiorników retencyjnych. Ich nieodpowiednia lokalizacja oraz sama realizacja może spowodować zniszczenie cennych gatunków roślin i zwierząt, jak również przerwanie ciągłości korytarzy ekologicznych. Dlatego tego rodzaju zbiorniki nie powinny być lokalizowane na terenach o dużych walorach przyrodniczych, w tym w obszarach chronionych i w ciągu korytarzy ekologicznych. Trzeba przy tym mieć na uwadze, że realizacja zamierzeń inwestycyjnych musi być poprzedzona szczegółowymi badaniami. Ponadto wpływ potencjalnych inwestycji na obszary cenne przyrodniczo powinien być szczegółowo rozpatrywany na etapie oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć. W przypadku decyzji o rozpoczęciu budowy, teren budowy należy odpowiednio zabezpieczyć, minimalizując negatywne oddziaływanie inwestycji na otaczające środowisko.

Analiza ustaleń Strategii ZIT MK wskazała, że możliwy jest potencjalny konflikt ekologiczny pomiędzy przedsięwzięciem 9. *Poprawa jakości i dostępności infrastruktury oraz oferty czasu wolnego, ochrona i rozwój zasobów dziedzictwa kulturowego oraz wzmacnianie potencjału gospodarczego Metropolii Krakowskiej*, a ochroną obszarów o cennych walorach przyrodniczych, w tym obszarów chronionych i korytarzy ekologicznych. Sytuacja tak może mieć miejsce gdy infrastruktura turystyczna lokalizowana będzie w obszarach cennych przyrodniczo (a taka sytuacja zazwyczaj mam miejsce). W związku z tym wymagane jest szczegółowe rozpoznanie siedliskowe, florystyczne i fitosocjologiczne terenów lokalizacji inwestycji turystycznych na etapie ich projektowania. Ważna jest aby lokalizacja tego rodzaju infrastruktury nie powodowała degradacji obszarów o dużych walorach przyrodniczych. Szczególnie dotyczy to inwestycji w obszarach do tej pory niezagospodarowanych turystycznie. W przypadku realizacji tego rodzaju działalności trzeba zminimalizować jej negatywne oddziaływanie, a także dopasować (wygląd, materiał) do charakteru obszaru w którym się znajduje. Bezwzględnie należy przy tym przestrzegać wszystkich nakazów, zakazów i ograniczeń ustanowionych w odpowiednich dokumentach m.in. planach ochrony obszarów chronionych. Poza tym także w trakcie eksploatacji infrastruktury turystycznej ważne jest jej użytkowanie z poszanowaniem dla otaczającego środowiska. Konieczne jest też regularne dbanie przez zarządzającego infrastrukturą o jej stan. Mimo ww. zagrożeń ważne jest aby mieć na uwadze, że przestrzeń atrakcyjna ze względów turystycznych ma znaczenie zdrowotne, wzbogaca go również duchowo. Ponadto jest źródłem nowych atrakcji, przeżyć i doznań emocjonalnych, które przyczyniają się do zmiany sposobu myślenia i nastawienia wobec innych ludzi i wobec siebie. Ważne jest aby tego rodzaju usługi były dostępne dla mieszkańców, przyczyniając się też do podniesienia wartości miejsca zamieszkania w ich oczach. Wpisuje się to w zasadę zrównoważonego rozwoju, która zakłada równoległy rozwój gospodarki, społeczeństwa i środowiska.

Analiza ustaleń Strategii ZIT MK wskazała, że możliwy jest potencjalny konflikt ekologiczny pomiędzy przedsięwzięciem 3. *Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej na terenie Metropolii Krakowskiej*, a funkcjonowaniem niektórych gatunków zwierząt. Spowodowany jest możliwą degradacją siedlisk chronionych gatunków ptaków i nietoperzy w czasie prowadzenia prac inwestycyjnych. W związku z powyższym przed podjęciem prac należy przeprowadzić inwentaryzację występowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy. Natomiast termin i sposób wykonania prac termomodernizacyjnych należy dostosować do okresów lęgowych, rozrodczych i hibernacji. Podjęte działania powinny mieć postać działań kompleksowych, w ramach których przeprowadzona ma zostać m.in. wymiana starych kotłów, wymiana i modernizacja instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej oraz realizacja projektów związanych z OZE. Dzięki temu mogą przyczynić się do likwidacji ogrzewania indywidualnego wykorzystującego paliwo stałe i zastąpienia go ogrzewaniem bezemisyjnym lub niskoemisyjnym. Jednocześnie (biorąc pod uwagę ich stopień szczegółowości zawarty w prognozie), nie są sprzeczne z regulacjami dotyczącymi ochrony gatunkowej zwierząt, wymienionymi w *Rozporządzeniu o ochronie gatunkowej zwierząt*.

W przypadku oddziaływań negatywnych w prognozie zaproponowano rozwiązania mające na celu ich zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą. Przy prowadzonych pracach budowlanych, na etapie eksploatacji inwestycji oraz na etapie likwidacji inwestycji konieczne jest przestrzeganie poniższych zasad:

Przy prowadzonych pracach budowlanych:

- przekształcenie powierzchni ziemi powinno być ograniczone do niezbędnego minimum,
- warstwa gleby powinna być zdjęta i ponownie wykorzystana,
- należy ograniczyć ingerencję w system wód podziemnych,
- należy prowadzić roboty zgodnie z zasadami ochrony wód,
- należy prowadzić roboty z wykorzystaniem technologii budowy, maszyn oraz substancji bezpiecznych dla środowiska (duże znaczenie ma też właściwa organizacja placu budowy),
- należy łączyć podobne prace w celu eliminowania powtarzania tych samych czynności (np. wykopów),
- należy stosować dodatkowe zabezpieczenia placu budowy, na drogach dojazdowych oraz w najbliższym otoczeniu (m.in. unikać uszkodzeń systemów korzeniowych oraz pni drzew),
- należy egzekwować od wykonawców robót prowadzenia prac zgodnie z przyjętymi zasadami zarządzania środowiskowego (minimalizacja zagrożeń, staranność wykonania umożliwiające zminimalizowanie ryzyk przyszłych awarii instalacji, respektowanie zaleceń ewentualnego nadzoru przyrodniczego itp.).

Na etapie eksploatacji inwestycji:

- należy prowadzić monitoring substancji wprowadzanych do środowiska,
- należy prowadzić monitoring pracy instalacji (w celu wykrycia ewentualnych sytuacji awaryjnych na możliwie wczesnym etapie),
- należy obserwować wpływ instalacji na otoczenie,
- należy zapewnić odpowiednią ochronę przed hałasem w czasie eksploatacji inwestycji – muszą zostać zachowane dopuszczalne poziomy hałasu na terenach chronionych akustycznie, zwłaszcza na terenach zabudowy mieszkaniowej/siedlisk ludzkich, zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży (jednostki oświatowe) oraz terenach rekreacyjno-wypoczynkowych.

Na etapie likwidacji inwestycji:

- należy prowadzić prace rozbiórkowe instalacji w sposób (technologia, termin przeprowadzenia) minimalizujący czynniki powodujące presję na wrażliwe komponenty środowiska.

Trzeba mieć na uwadze, że zgodnie z art. 75. ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*, w trakcie prac budowlanych inwestor realizujący przedsięwzięcie jest obowiązany uwzględnić ochronę środowiska na obszarze prowadzenia prac, a w szczególności ochronę gleby, zieleni, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych. Przy prowadzeniu prac budowlanych dopuszcza się wykorzystywanie i przekształcanie elementów przyrodniczych wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to konieczne w związku z realizacją konkretnej inwestycji. Jeżeli ochrona elementów przyrodniczych nie jest możliwa, należy podejmować działania mające na celu naprawienie wyrządzonych szkód, w szczególności przez kompensację przyrodniczą.

Niezależnie od powyższego w prognozie zawarto **rekomendacje** dotyczące wprowadzenia korekt i uzupełnień w dokumencie. Ich realizacja powinna jeszcze wzmocnić i uporządkować ustalenia dokumentu, nadając mu jeszcze bardziej prośrodowiskowego charakteru.

Tab. 1. Rekomendacje w zakresie korekty/uzupełnienia ustaleń Strategii ZIT MK.

REKOMENDACJA	UZASADNIENIE
<p>Ujęcie w treści przedsięwzięcia 2. <i>Podnoszenie poziomu retencji na terenie Metropolii Krakowskiej</i> działań dotyczących redukcji powierzchni utwardzonych na rzecz przepuszczalnych i zazielenionych.</p>	<p>Celem rekomendacji jest uściślenie i skonkretyzowanie zakresu działania. W szczególności w miastach ochrony i wzmocnienia wymagają struktury zieleni poprzez redukcję powierzchni utwardzonych na rzecz przepuszczalnych i zazielenionych. Zieleń i woda muszą być równoprawnym z zabudową elementem tkanki miejskiej. W wyniku realizacji infrastruktury zielonej i błękitnej tworzy się warunki bardziej przyjazne dla człowieka, pozytywnie wpływające na jego samopoczucie i zdrowie. Tego rodzaju działania wiążą się z zatrzymaniem i zagospodarowaniem wód opadowych, co przyczyni się przeciwdziałaniu zagrożeniom suszy i powodzi w rejonach silnie zurbanizowanych. Będą także miały pozytywny wpływ na ochronę ludności od kurzu, sadzy, dymów i innych szkodliwych wyziewów. Ponadto będą wpływały na stłumienie hałasu z tras komunikacyjnych, na oczyszczenie powietrza i mikroklimat otoczenia. Roślinność zwiększą wilgotność powietrza i obniżą jego temperaturę oraz skutecznie oczyszczą powietrze.</p>
<p>Ujęcie w treści przedsięwzięć 11. <i>Podnoszenie dostępności i jakości kształcenia ogólnego na terenie Metropolii Krakowskiej</i>, 12. <i>Podnoszenie dostępności i jakości kształcenia ogólnego na terenie Metropolii Krakowskiej</i> i 13. <i>Podnoszenie dostępności i jakości kształcenia zawodowego na terenie Metropolii Krakowskiej</i>, działań dotyczących promowania walorów obszarów chronionych znajdujących się w obszarze MK.</p>	<p>Skuteczna ochrona przyrody wymaga społecznej akceptacji istnienia obszarów podlegających ochronie. W związku z tym, tak ważne jest wzmocnienie edukacji w tym zakresie. Tylko to pozwoli zwiększyć świadomość społeczeństwa (a co za tym idzie również decydentów) w zakresie wagi poszczególnych komponentów środowiska i konieczności ochrony przyrody w MK. Dotyczy to zarówno środowiska przyrodniczego jak i zabytków.</p>

Źródło: Opracowanie własne.

Jeśli w przyszłości wdrożenie niektórych z ustaleń strategii MK będzie wiązać się z niekorzystnym lub częściowo niekorzystnym oddziaływaniem na środowisko, konieczne będzie przygotowanie oceny oddziaływania na środowisko⁴. Sposoby minimalizacji szkodliwego wpływu konkretnych przedsięwzięć na środowisko zaproponowane zostaną w raportach oddziaływania na środowisko i ujęte w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach.

II.2. OPINIE WŁAŚCIWYCH ORGANÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 57 I 58 USTAWY OOŚ.

Zgodnie z art. 54. 1. ustawy ooś Organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 lub 47, poddaje projekt wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, opiniowaniu przez właściwe organy, o których mowa w art. 57 i 58. Właściwe organy wydają opinię w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku o wydanie opinii. W związku z tym projekt prognozy poddany został opiniowaniu przez właściwe organy, którymi były Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie i Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny.

Opinie właściwych organów wraz z odniesieniem się do nich zawarte zostały w **załączniku nr 1**.

⁴Obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

II.3. ZGŁOSZONE UWAGI I WNIOSKI.

Zgodnie z art. 54. 2. ustawy o oś organ opracowujący projekt dokumentu **zapewnia możliwość udziału społeczeństwa**, zgodnie z przepisami działu III rozdział 1 i 3, w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko.

Przedmiotem prowadzonych konsultacji społecznych był projekt Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Metropolii Krakowskiej na lata 2021-2027 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Konsultacje prowadzone były na podstawie art. 39 ust. 1 pkt. 2, 3, 4 i 5 w związku z art. 46, 47 i 54 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094).

Konsultacje społeczne prowadzone były w oparciu o Regulamin konsultacji społecznych projektu Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Metropolii Krakowskiej na lata 2021-2027 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, stanowiącego Załącznik nr 1 do Uchwały Zarządu Stowarzyszenia Metropolia Krakowska nr 7/2023 z dn. 23.10.2023 r.

Konsultacje społeczne prowadzone były w dniach od 6 do 27 listopada 2023 r. Materiały do konsultacji zostały umieszczone na stronie internetowej Stowarzyszenia Metropolia Krakowska: www.metropoliakrakowska.pl.

Uwagi, wnioski i opinie do projektu Strategii mógł złożyć każdy, w terminie do 27 listopada 2023 r.:

- 1) poprzez wypełnienie formularza uwag dostępnego na stronie internetowej www.metropoliakrakowska.pl,
- 2) w formie pisemnej - pocztą lub osobiście na adres siedziby Stowarzyszenia Metropolia Krakowska: ul. Reymonta 20, 30-059 Kraków,
- 3) za pomocą środków komunikacji elektronicznej:
  - poprzez elektroniczną Platformę Usług Administracji Publicznej na adres skrytki Stowarzyszenia Metropolia Krakowska: /SMK2021/SkrytkaESP;
  - poprzez pocztę elektroniczną na adres: biuro@metropoliakrakowska.pl;
- 4) ustnie do protokołu w siedzibie Stowarzyszenia Metropolia Krakowska: ul. Reymonta 20, 30-059 Kraków, w godzinach pracy Biura Stowarzyszenia Metropolia Krakowska, tj. od pon. do pt., w godz. 7:30-15:30.

Podczas przeprowadzonych konsultacji projektu Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Metropolii Krakowskiej na lata 2021-2027 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, wpłynęły w sumie 2 uwagi – uwagi złożone zostały w formie pisemnej.

Zbiorcze zestawienie wszystkich uwag wniosków i opinii wraz ze sposobem rozstrzygnięcia, opisuje zawiera Załącznik nr 1. do Raportu.

Wniesione uwagi wraz z odniesieniem do nich zawarte zostały w **załączniku nr 2**.

II.4. WYNIKI POSTĘPOWANIA DOTYCZĄCEGO TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.

Ze względu na zasięg przestrzenny obszaru objętego Strategią ZIT MK i odległość granic Metropolii Krakowskiej od granic państw ościennych, **nie stwierdza się możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko** analizowanego dokumentu. W związku z tym nie przeprowadza się postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Dokument stanowi strategię rozwoju, o której mowa w *ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* (Dz. U. z 2023, poz. 225 ze zm.). Charakteryzuje się ogólnością zapisów i nie zawiera informacji, w oparciu o które możliwe byłoby określenie lokalizacji, charakteru i skali oddziaływań. Powoduje to, że brak jest przesłanek pozwalających w ramach prognozy oddziaływania na środowisko zidentyfikować i oszacować ryzyko wystąpienia znaczących transgranicznych oddziaływań na środowisko.

II.5. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE METOD I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA MONITORINGU SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU.

Zaproponowany w prognozie sposób monitoringu opiera się o analizę wskaźnikową. Wskaźniki zostały przygotowane w oparciu o dane ogólnodostępne, a wskazana lista stanowi trzon badań monitoringowych i może być rozszerzana. Będzie też uzupełniana się ze wskaźnikami zaproponowanymi w samym dokumencie Strategii ZIT MK.

Tab. 2. Wskaźniki monitoringowe.

KATEGORIA	OPIS WSKAŹNIKA	ŹRÓDŁO DANYCH	POŻĄDANE ZMIANY
OCHRONA POWIETRZA	Udział zanieczyszczeń zatrzymanych lub zneutralizowanych w urządzeniach oczyszczających w ogóle produkowanych zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych [%].	BDL GUS	↑
OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW	Udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogólnej liczbie ludności [%].	BDL GUS	↑
ODPADY ODZYSKANE	Udział odpadów zebranych selektywnie w ogóle odpadów zebranych z gospodarstw domowych [%].	BDL GUS	↑
DEMOGRAFIA	Przyrost naturalny [‰].	BDL GUS	↑
POKRYCIE PLANISTYCZNE	Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni geodezyjnej MK ogółem [%].	BDL GUS	↑

Objaśnienia:

↑ wzrost wartości wskaźnika

Źródło: Opracowanie własne.

Właściwie przeprowadzony monitoring, w postaci analizy wskaźników ilościowych i jakościowych, dostarczy informacji, w oparciu o które będzie można ocenić, czy stan środowiska MK uległ poprawie czy pogorszeniu. Odpowiedzialność za monitoring skutków realizacji projektowanego dokumentu będzie spoczywała na Biurze Stowarzyszenia Metropolia Krakowska.

II.6. UZASADNIENIE WYBORU PRZYJĘTEGO DOKUMENTU W ODNIESIENIU DO ROZPATRYWANYCH ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH.

Analiza zapisów *Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Metropolii Krakowskiej na lata 2021-2027* wskazuje, że **nie ma konieczności wskazywania rozwiązań alternatywnych**⁵ do rozwiązań zaproponowanych w tym dokumencie. Wynika to z tego, że zapisy dokumentu skłaniają do wykorzystania zasobów Metropolii Krakowskiej w sposób planowy, a realizacja proponowanych rozwiązań sprzyjać będzie ochronie środowiska i zrównoważonemu rozwojowi.

⁵Pod pojęciem **rozwiązania alternatywne** rozumie się rozwiązania inne, przeciwstawiające się tym ujętym w przedmiotowym dokumencie, dające możliwość wyboru między dwiema możliwościami.

Jednocześnie należy uznać, że **jednoznacznie niekorzystne byłoby przyjęcie wariantu „0”**, czyli brak wdrożenia w życie przedmiotowego dokumentu. Wynika to zarówno z analizy jego zapisów, ale również z analizy obecnego stanu środowiska i problemów środowiskowych. W Strategii ZIT MK zawarto szereg ustaleń, które potencjalnie mogą przyczynić się do ograniczenia problemów ochrony środowiska występujących w przedmiotowym obszarze. Wpłynąć mogą na funkcjonowanie obszarów i obiektów chronionych, korytarzy ekologicznych, a także terenów o podwyższonych walorach przyrodniczych i krajobrazowych.

Niezależnie od powyższego w rozdziale poświęconym podsumowaniu, wnioskom i rekomendacjom, zawarto rekomendacje dotyczące wzmocnienia zapisów Strategii ZIT MK w kierunku jego jeszcze bardziej pozytywnego oddziaływania zapisów przedmiotowego dokumentu.

III. ZAŁĄCZNIKI.

1. Opinie organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy ooś (wraz z odniesieniem się do nich).
2. Uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko (wraz z odniesieniem się do nich).
3. Odniesienie do rekomendacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko.

III.1. ZAŁĄCZNIK 1: OPINIE ORGANÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 57 I 58 USTAWY OOŚ.

Tab. 3. Opinie organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy ooś (wraz z odniesieniem się do nich).

L.P.	ORGAN WNOSZĄCY	DATA WPŁYWU	TREŚĆ UWAGI	USTOSUNKOWANIE SIĘ WRAZ Z UZASADNIENIEM
1.	MAŁOPOLSKI PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI INSPEKTOR SANITARNY	05.12.2023 r.	Brak uwag.	Nie dotyczy
	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie	07.12.2023 r.	<p>W prognozie podano: „Parki krajobrazowe położone na terenie Metropolii posiadają przyjęte plany ochrony” natomiast w spisie wykorzystanych materiałów pojawia się wyłącznie Uchwała Nr XXXVIII/575/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 3 lipca 2017 roku w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Tenczyńskiego Parku Krajobrazowego uwzględniającego zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Sanki PLH 120059. Powyższe może sugerować, że plany dla innych parków nie zostały przeanalizowane. Znajduje to swoje odzwierciedlenie m.in. w rozdziale IV.6. Formy ochrony przyrody. Czytamy w nim np.: „Dla obszaru Natura 2000 Dolina Sanki PLH120059 zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera plan ochrony dla Tenczyńskiego Parku Krajobrazowego”. Brak jest natomiast informacji o „Planie ochrony dla Bielańsko-Tynieckiego Parku Krajobrazowego uwzględniającego zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Skawiński obszar łąkowy PLH120079 oraz zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dębnicko-Tyniecki obszar łąkowy PLH1200655”. W prognozie podano, że dla obszaru Natura 2000 „Skawiński obszar łąkowy” PLH120079 ustanowiono plan zadań ochronnych przywołując Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 4 lutego 2022 roku w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Skawiński obszar łąkowy PLH120079. Należy zaznaczyć jednak, że ustanowiony plan dotyczy części ww. obszaru Natura znajdującego się poza granicami parku krajobrazowego. W § 1.2 ww. zarządzenia czytamy: „2. Plan zadań ochronnych obejmuje obszar Natura 2000, z wyłączeniem terenu Bielańsko-Tynieckiego Parku Krajobrazowego, dla którego Sejmik Województwa Małopolskiego ustanowił plan ochrony, w drodze uchwały Nr XIII/164/19 z dnia 30 września 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego poz. 7263), uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody”. Sytuacja wygląda analogicznie w przypadku planu ochrony dla obszaru Natura 2000 „Dębnicko-Tyniecki” obszar łąkowy PLH120065. W przypadku obszaru Natura 2000 Rudniańskie Modraszki - Kajasówka PLH120077 zakres planu zadań ochronnych dla części tego obszaru - pokrywającej się z terenem Rudniańskiego Parku Krajobrazowego, został zawarty w Planie Ochrony dla Rudniańskiego Parku Krajobrazowego.</p>	Uwaga została uwzględniona (w rozdziale IV.6.FORMY OCHRONY PRZYRODY skorygowano i uzupełniono informacje dotyczące planów zadań ochronnych).

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

L.P.	ORGAN WNOSZĄCY	DATA WPŁYWU	TREŚĆ UWAGI	USTOSUNKOWANIE SIĘ WRAZ Z UZASADNIENIEM
			Natomiast ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 30 grudnia 2020 roku plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rudniańskie Modraszki – Kajasówka PLH120077 obejmuje obszar Natura 2000, z wyłączeniem terenu Rudniańskiego Parku Krajobrazowego7. Zwraca się także uwagę, że Plan Zadań Ochronnych dla części obszaru Natura 2000 Dolinki Jurajskie PLH 120005 (pokrywającej się z terenem Parku Krajobrazowego Dolinki Krakowskie), został zawarty w Planie Ochrony dla Parku Krajobrazowego Dolinki Krakowskie. Natomiast Plan Zadań Ochronnych dla części ww. obszaru Natura 2000 położonej poza terenem parku krajobrazowego jest obecnie opracowywany przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Krakowie.	
			W prognozie w tab. 10 Ocena oddziaływania na komponenty środowiska powinny być uwzględnione obszary natura 2000. Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. e prognoza określa, analizuje i ocenia: „przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko...”.	Uwaga została uwzględniona (w tab. 10 uwzględniono obszary Natura 2000).
			W niektórych przypadkach przedstawiane w tab. 10 w prognozie oceny mogą być (są) niezrozumiałe. Przykładowo nie jest jasne jak przedsięwzięcia z zakresu „Podnoszenia dostępności i jakości kształcenia przedszkolnego na terenie Metropolii Krakowskiej” mają pozytywnie oddziaływać np. na krajobraz lub różnorodność biologiczną? (w szczególności, że znaczną ich część stanowią będą projekty charakterze organizacyjnym). Wydaje się, że w wielu przypadkach pozytywne oddziaływanie przedsięwzięć na poszczególne komponenty środowiska prognozowane jest nieco na wyrost. Część projektów w szczególności o charakterze nieinwestycyjnym charakteryzować się będzie znikomym oddziaływaniem na komponenty środowiska lub zupełnym brakiem oddziaływania.	Uwaga została uwzględniona częściowo (poprzez korektę ocen dotyczących przedsięwzięcia 11. Podnoszenie dostępności i jakości kształcenia przedszkolnego na terenie Metropolii Krakowskiej). Zdaniem autora prognozy realizacja zamierzeń wchodzących w zakres celu szczegółowego 6.2 Atrakcyjna oferta kształcenia, dostosowana do oczekiwań rynku pracy, 6.3 Dostępna i przyjazna przestrzeń sprzyjająca edukacji, w sposób zauważalny może wpłynąć na analizowane komponenty środowiska, w perspektywie długoterminowej. Odpowiednio wyedukowane społeczeństwo, wrażliwe na poszanowanie przyrody i zachowanie jej w nienaruszonym stanie, jest kluczowym czynnikiem minimalizacji i mitygacji antropogenicznego oddziaływania na środowisko.
			Sugeruje się korekty graficzne ryc. 18. Formy ochrony przyrody na terenie MK w prognozie. Dobra paleta barw w zestawieniu ze skalą ryciny może utrudnić jej czytelność w zakresie przebiegu granic otulin parków krajobrazowych (mogą być mylone z granicami gmin). Ponadto np. użytek Łąki Nowohuckie jest jednocześnie obszarem Natura 2000 – natomiast nie wynika to z ww. ryciny.	Uwaga została uwzględniona (dokonano korekty mapy).

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

L.P.	ORGAN WNOSZĄCY	DATA WPŁYWU	TREŚĆ UWAGI	USTOSUNKOWANIE SIĘ WRAZ Z UZASADNIENIEM
			Sugeruje się przeredagowanie poniższego akapitu z prognozy: „W wyniku analizy ustaleń Strategii ZIT MK zidentyfikowano zagrożenie i pola potencjalnych konfliktów ekologicznych. Konflikty ekologiczne wynikają z sytuacji potencjalnie konfliktowych. Każda taka sytuacja może, ale nie musi, doprowadzić do właściwego konfliktu. Ma to znaczenie z punktu widzenia zapobiegania konfliktom ekologicznym, ponieważ zdiagnozowanie sytuacji potencjalnie konfliktowej i podjęcie stosownych działań może zapobiec wystąpieniu konfliktu”. Obecnie brzmienie ww. treści jest trudne do zinterpretowania i sprawia wrażenie dość chaotycznych przemyśleń.	Uwaga została uwzględniona (przeredagowano tekst).
			Wątpliwości budzą przyjęte w prognozie wskaźniki monitorowania skutków realizacji strategii ZIT MK (rozdział XII. Monitoring skutków realizacji Strategii ZIT MK). W tabeli 15 wskazano, że jednym ze wskaźników ma być „Lesistość. Udział powierzchni gruntów leśnych w powierzchni geodezyjnej MK ogółem [%]” - z pożądanym wzrostem wskaźnika. Przy czym żadne zadanie/projekt Strategii ZIT MK nie zakłada zwiększania lesistości obszaru.	Uwaga została uwzględniona (usunięto wskaźnik).

Źródło: opracowanie własne na podstawie przekazanych materiałów.

III.2. ZAŁĄCZNIK 2: UWAGI I WNIOSKI ZGŁOSZONE W ZWIĄZKU Z UDZIAŁEM SPOŁECZEŃSTWA W STRATEGICZNEJ OCENIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.

Tab. 4. Uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko (wraz z odniesieniem się do nich).

L.P.	PODMIOT WNOSZĄCY	DATA WPŁYWU	RODZAJ DOKUMENTU	TREŚĆ UWAGI WRAZ Z UZASADNIENIEM	USTOSUNKOWANIE SIĘ WRAZ Z UZASADNIENIEM
1.	Dorota Kęsek	27.11.2023	Strategia	<p>Fragment projektu Strategii lub prognozy, do którego odnosi się uwaga (rozdział, strona): skrócona nazwa projektu (wiązka projektów): „Rozwój i modernizacja infrastruktury wodnokanalizacyjnej na terenie Metropolii Krakowskiej”, l.p. 57 i 58, s.6.</p> <p>Konsultowana społecznie Strategia ZIT Metropolii Krakowskiej na lata 2021-2027 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko nie przewiduje realizacji projektu polegającego na modernizacji/rozbudowie gospodarki wodno-ściekowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą na terenie gminy Zabierzów w miejscowościach: Bolechowice, Brzezcie, Karniowice, Kobylany, Kochanów, Rząska, Szczyglice, Ujazd, Więckowice, Zabierzów wchodzących w skład Aglomeracji Kraków. Postuluję o ujęcie w Strategii ZIT na lata 2021-2027 przedsięwzięcia pn. „Modernizacja i rozwój infrastruktury wodnokanalizacyjnej na terenie miejscowości Bolechowice, Brzezcie, Karniowice, Kobylany, Ujazd wchodzących w skład Aglomeracji Kraków. Projekt obejmowałby wykonanie robót budowlanych, montażowych i dostaw związanych z budową/przebudową sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej wraz z obiektami towarzyszącymi.</p> <p>Miejscowości: Bolechowice, Brzezcie, Karniowice, Kobylany, Ujazd położone na terenie Gminy Zabierzów i wchodzą w skład Aglomeracji Kraków. Miejscowości te są intensywnie urbanizowane i zabudowywane zabudową mieszkaniową jednorodzinną. Istniejąca na obszarze ww. miejscowości kanalizacja sanitarne i wodociągowa są przestarzałe, od kilkunastu (a nawet kilkudziesięciu) lat nie modernizowane i nie rozbudowywane przez Gminę. Kanalizacja sanitarne i wodociągowa jest niewydolna, a często w terenach wyznaczonych w mpzp pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne w ogóle jej brak. Istniejąca sieć wod-kan wymaga modernizacji i rozbudowy w celu stworzenia możliwości podłączenia nowopowstających domów i uzbrajania terenów przeznaczonych w mpzp pod intensywnie się rozwijające budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne. Wnioskowany Projekt realizowałby typ</p>	<p>Uwaga nie została uwzględniona.</p> <p>Na obecnym etapie prac nad Strategią ZIT MK 2021-2027 nie istnieje możliwość włączania nowych projektów do listy z uwagi na uzgodniony z Instytucją Zarządzającą FEM 2021-2027 poziom alokacji na poszczególne działania dedykowane ZIT. Należy przy tym podkreślić, że podmiotem uprawnionym do zgłaszania projektów do Strategii ZIT MK 2021-2027 są członkowie Związku ZIT, w tym przypadku: Gmina Zabierzów.</p>

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

L.P.	PODMIOT WNOSZĄCY	DATA WPŁYWU	RODZAJ DOKUMENTU	TREŚĆ UWAGI WRAZ Z UZASADNIENIEM	USTOSUNKOWANIE SIĘ WRAZ Z UZASADNIENIEM
				operacji A w ramach Działania 2.24 FEM tj. rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz oczyszczania ścieków komunalnych, w tym budowa lub przebudowa oraz rozwój sieci kanalizacyjnej systemów wodociągowych.	
2.	Łucja Kucmin-Węglarczyk (Fundacja Przestrzeń do życia)	27.11.2023	Strategia	W przedmiocie konsultowanych dokumentów, w zakresie zapisów samej Strategii brakuje mi bardzo działań świadomościowych na rzecz kształtowania postaw proekologicznych, wspierających działania infrastrukturalne. Ich brak skutkować może trudniejszym wdrażaniem proponowanych rozwiązań, w związku z oporem postaw społecznych.	Uwaga została uwzględniona częściowo. Stowarzyszenie Metropolia Krakowska podejmuje kroki mające na celu zdobycie finansowania działań świadomościowych na rzecz kształtowania postaw proekologicznych na poziomie całej Metropolii Krakowskiej. Ograniczona alokacja środków dla ZIT Kraków na działania środowiskowe w programie FEM 2021-2027 nie pozwala obecnie na wprowadzenie nowych projektów w tym obszarze.

Źródło: opracowanie własne na podstawie przekazanych materiałów.

III.3. ZAŁĄCZNIK 3: ODNIESIENIE DO REKOMENDACJI ZAWARTYCH W PROGNOZIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.

Tab. 5. Odniesienie do rekomendacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko.

L.P.	TREŚĆ REKOMENDACJI	UZASADNIENIE REKOMENDACJI	USTOSUNKOWANIE SIĘ DO REKOMENDACJI WRAZ Z UZASADNIENIEM
1.	Ujęcie w treści przedsięwzięcia 2. Podnoszenie poziomu retencji na terenie Metropolii Krakowskiej działań dotyczących redukcji powierzchni utwardzonych na rzecz przepuszczalnych i zazielenionych.	Celem rekomendacji jest uściślenie i skonkretyzowanie zakresu działania. W szczególności w miastach ochrony i wzmocnienia wymagają struktury zieleni poprzez redukcję powierzchni utwardzonych na rzecz przepuszczalnych i zazielenionych. Zieleń i woda muszą być równoprawnym z zabudową elementem tkanki miejskiej. W wyniku realizacji infrastruktury zielonej i błękitnej tworzy się warunki bardziej przyjazne dla człowieka, pozytywnie wpływające na jego samopoczucie i zdrowie. Tego rodzaju działania wiążą się z zatrzymaniem i zagospodarowaniem wód opadowych, co przyczyni się przeciwdziałaniu zagrożeniom suszy i powodzi w rejonach silnie zurbanizowanych. Będą także miały pozytywny wpływ na ochronę ludności od kurzu, sadzy, dymów i innych szkodliwych wylęgów. Ponadto będą wpływały na stłumienie hałasu z tras komunikacyjnych, na oczyszczenie powietrza i mikroklimat otoczenia. Roślinność zwiększą wilgotność powietrza i obniżą jego temperaturę oraz skutecznie oczyszczą powietrze.	Rekomendacja została częściowo uwzględniona. Stowarzyszenie Metropolia Krakowska zaleca wnioskodawcom uwzględnienie na etapie przygotowania wniosków działań dotyczących redukcji powierzchni utwardzonych na rzecz przepuszczalnych i zazielenionych w ramach realizacji przedsięwzięcia 2. Podnoszenie poziomu retencji na terenie Metropolii Krakowskiej
2.	Ujęcie w treści przedsięwzięć 11. Podnoszenie dostępności i jakości kształcenia ogólnego na terenie Metropolii Krakowskiej, 12. Podnoszenie dostępności i jakości kształcenia ogólnego na terenie Metropolii Krakowskiej i 13. Podnoszenie dostępności i jakości kształcenia zawodowego na terenie Metropolii Krakowskiej, działań dotyczących promowania walorów obszarów chronionych znajdujących się w obszarze MK.	Skuteczna ochrona przyrody wymaga społecznej akceptacji istnienia obszarów podlegających ochronie. W związku z tym, tak ważne jest wzmocnienie edukacji w tym zakresie. Tylko to pozwoli zwiększyć świadomość społeczeństwa (a co za tym idzie również decydentów) w zakresie wagi poszczególnych komponentów środowiska i konieczności ochrony przyrody w MK. Dotyczy to zarówno środowiska przyrodniczego jak i zabytków.	Rekomendacja została częściowo uwzględniona. Stowarzyszenie Metropolia Krakowska zaleca wnioskodawcom uwzględnienie na etapie przygotowania wniosków podejmowania działań dotyczących promowania walorów obszarów chronionych znajdujących się w obszarze MK w ramach przedsięwzięć: 11. Podnoszenie dostępności i jakości kształcenia ogólnego na terenie Metropolii Krakowskiej, 12. Podnoszenie dostępności i jakości kształcenia ogólnego na terenie Metropolii Krakowskiej i 13. Podnoszenie dostępności i jakości kształcenia zawodowego na terenie Metropolii Krakowskiej.

Źródło: opracowanie własne na podstawie przekazanych materiałów.